

CODE OF CONDUCT

แนวปฏิบัติสำหรับผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนา
และส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน

ด้านเศรษฐกิจ

- มีกลไกในการตั้งราคากิจกรรมท่องเที่ยวที่เป็นที่ยอมรับร่วมกับชุมชน
- กระจายรายได้จากการขายผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวสู่ชุมชน
- สนับสนุนผลิตภัณฑ์ชุมชน อาหาร ที่นึ่ง สินค้า ที่ระลึก พาหนะเดินทางท้องถิ่น
- สนับสนุนการพัฒนาทักษะและการจ้างแรงงานท้องถิ่น
- ดึงกำไรสู่ชุมชน
- วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวของไทยและการท่องเที่ยวโดยชุมชน

ด้านสังคม

- สร้างการมีส่วนร่วมในการทำงาน
- เคารพในความเป็นท้องถิ่น
- สนับสนุนกิจกรรมท่องเที่ยวที่ส่งเสริมการอนุรักษ์ ฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรม และวิถีชีวิตท้องถิ่น
- เสริมองค์ความรู้ด้านการบริการท่องเที่ยวแก่ชุมชน
- ส่งเสริมแนวคิดและสร้างความตระหนักเกี่ยวกับการท่องเที่ยวอย่างรับผิดชอบต่อผู้ประกอบการในภาคอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศ และนักท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศ

ด้านสิ่งแวดล้อม

- ส่งเสริมกิจกรรม 3R (Reuse Reduce Recycle)
- ส่งเสริมกิจกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ส่งเสริมกิจกรรมท่องเที่ยว Low Carbon
- ไม่สนับสนุนการซื้อขาสินค้าและบริการที่เป็นภัยต่อธรรมชาติ
- ปลูกจิตสำนึก ส่งเสริมแนวคิดด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

ด้านการบริการและความปลอดภัย

- นำเสนอบริการที่สร้างความพึงพอใจแก่นักท่องเที่ยว
- รับฟังความคิดเห็น เพื่อปรับปรุงและพัฒนาบริการการท่องเที่ยว
- พัฒนากิจกรรมบริการและการสื่อสาร เพื่อสร้างประสบการณ์ที่ดีให้กับนักท่องเที่ยว
- สนับสนุนการให้ความรู้ชุมชนท้องถิ่นในการบริหารจัดการความปลอดภัย
- ปฏิบัติตามและชักชวนการบริหารจัดการกรณีฉุกเฉินต่างๆ
- สนับสนุนให้นักท่องเที่ยวมีประกันสุขภาพและอุบัติเหตุที่เหมาะสม

เตรียมความพร้อมก่อนการเดินทาง
ศึกษาข้อมูลการท่องเที่ยวโดยชุมชนและ
รับทราบข้อควรปฏิบัติของชุมชน

เลือกใช้บริการผู้ประกอบการที่มีแนวปฏิบัติ
ที่มีความรับผิดชอบต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อม

ประสานงานแจ้งชุมชนล่วงหน้าก่อนใช้บริการ

อุดหนุนสินค้าและบริการของชุมชนท้องถิ่น

ทำความเข้าใจ ให้ความเคารพ
ทำตามข้อควรปฏิบัติของชุมชน

ร่วมเรียนรู้วิถีชุมชนท้องถิ่น
เพื่อร่วมอนุรักษ์และสร้างความภาคภูมิใจ

สนับสนุนกิจกรรมการอนุรักษ์
สิ่งแวดล้อมของชุมชน

ไม่สนับสนุนการซื้อสินค้าหรือบริการที่
ขัดต่อกฎหมายหรือเป็นภัยต่อระบบนิเวศ

เคารพในสิทธิมนุษยชน

CBT Thailand Code of Conduct

แนวปฏิบัติสำหรับผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน

การท่องเที่ยวโดยชุมชนเป็นกระแสที่หน่วยงานต่างๆ ให้ความสนใจเป็นอย่างมาก แต่ยังคงขาดความเข้าใจที่ตรงกัน คณะอนุกรรมการการท่องเที่ยวโดยชุมชน CBT Thailand จึงได้จัดทำ “แนวปฏิบัติสำหรับผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน” (CBT Thailand Code of Conduct) โดยทบทวนจากเอกสารและการทำงานร่วมกับสมาคมท่องเที่ยวและชุมชนท่องเที่ยว เพื่อนำมาสร้างความเข้าใจและสร้างแนวทางปฏิบัติให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนอย่างยั่งยืน

1 แนวปฏิบัติสำหรับชุมชน

ด้านการบริหารจัดการ

- รวมกลุ่มบริหารจัดการการท่องเที่ยวแบ่งหน้าที่ชัดเจน โปร่งใส ดำเนินธุรกิจชุมชนที่ตรวจสอบได้
- มีส่วนร่วมคิด วิเคราะห์ ถึงวัตถุประสงค์ในการทำการท่องเที่ยวโดยชุมชน
- มีความรู้ ความเข้าใจ เรื่องการท่องเที่ยวโดยชุมชน บริหารจัดการโดยคนในชุมชน เมื่อประโยชน์ของชุมชน
- เพิ่มพูนความรู้ พัฒนาและบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน การบริการ การเรียนรู้ระหว่างวัฒนธรรม การบริการและความปลอดภัยอย่างสม่ำเสมอและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม
- มีกฎระเบียบชุมชนชัดเจนเมื่อกระจายรายได้ กำหนดขีดความสามารถรองรับ และลดผลกระทบจากการท่องเที่ยว
- มีข้อปฏิบัติสำหรับนักท่องเที่ยวที่ชัดเจน
- กำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวที่เหมาะสมในแต่ละกิจกรรม
- ไม่สนับสนุน ไม่เกี่ยวข้องกับนักท่องเที่ยวที่เกี่ยวกับการค้ามนุษย์ กิจกรรมทางเพศ ยาเสพติด แรงงานเด็ก การดูแลสัตว์ที่ไม่เหมาะสม
- กิจกรรมท่องเที่ยวสะท้อนอัตลักษณ์ที่โดดเด่นของชุมชน
- บริหารจัดการบัญชี และการเงินอย่างโปร่งใส
- มีข้อมูลการประชาสัมพันธ์ที่ถูกต้อง ชี้อัตถ์
- ติดตามประเมินผลการท่องเที่ยวอย่างสม่ำเสมอ
- เข้าร่วมเป็นสมาชิกในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวโดยชุมชนในจังหวัดนั้นๆ
- ชุมชนเป็นผู้บริหารจัดการการท่องเที่ยว ไม่ใช่ ภายนอกเป็นผู้ถูกท่องเที่ยว

ด้านเศรษฐกิจ

- มีหลักการในการตั้งราคาที่เหมาะสมและพร้อมเจรจากับผู้ประกอบการ ให้เป็นที่ยอมรับทั้ง 2 ฝ่าย
- ใช้วัตถุดิบท้องถิ่นในการนำเสนอสินค้าและบริการการท่องเที่ยว
- เชื่อมโยงกลุ่มต่างๆ เพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยว เช่น รถท้องถิ่น แม่บ้าน นักสื่อความหมายเมื่อกระจายรายได้อย่างทั่วถึง
- วิเคราะห์กลุ่มเป้าหมายนักท่องเที่ยวที่เหมาะสมเมื่อวางแผนการตลาด
- ปันผลกำไรบางส่วนเพื่อนำไปพัฒนาชุมชน
- เพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยวมากกว่าปริมาณนักท่องเที่ยว
- กระจายรายได้ให้เข้าถึงชุมชนอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

ด้านสังคม

- มีกิจกรรมท่องเที่ยวที่ส่งเสริมการอนุรักษ์ ฟื้นฟูศิลป วัฒนธรรม และวิถีชีวิตท้องถิ่น
- มีกิจกรรมที่ออกแบบให้นักท่องเที่ยวสามารถลงมือทำผ่านประสบการณ์จริง
- สร้างความสามัคคีและความร่วมมือพัฒนาการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพ

ด้านสิ่งแวดล้อม

- บริหารจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี เช่น หลัก 3R นำกลับมาใช้ใหม่ (Reuse) ลด (Reduce) และใช้ซ้ำ (Recycle) ใช้วัสดุย่อยสลายง่าย วัสดุติดจากธรรมชาติ ลดการใช้พลาสติกและโฟม
- ส่งเสริมกิจกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ไม่สนับสนุนการซื้อขาสินค้าหรือบริการที่เป็นภัยต่อธรรมชาติขัดต่อกฎหมาย
- ปลูกจิตสำนึก ส่งเสริมแนวคิดด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยว และพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

ด้านการบริการและความปลอดภัย

- เป็นเจ้าบ้านที่ดี สร้างความเข้าใจ และความซาบซึ้งในทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรมของชุมชน
- รับผิดชอบต่อความคิดเห็น เมื่อปรับปรุงและพัฒนาบริการการท่องเที่ยว
- มุ่งเน้นรักษาคุณภาพการบริการ
- พัฒนาทักษะการบริการและการสื่อสาร เพื่อสร้างประสบการณ์ที่ดีให้กับนักท่องเที่ยว
- มีความพร้อม และยินดีดำเนินงานร่วมกับผู้ประกอบการที่เหมาะสม
- ยกย่องความปลอดภัยและสุขอนามัยในการบริการและกิจกรรมการท่องเที่ยว
- ปฏิบัติตามและซักซ้อมการบริหารจัดการกรณีฉุกเฉินต่างๆ

2 แนวปฏิบัติสำหรับผู้ประกอบการ

ด้านการบริหารจัดการ

- บริษัทที่มีการจดทะเบียนธุรกิจนำเที่ยวที่ถูกต้องตามกฎหมาย
- ดำเนินกิจการด้วยหลักธรรมาภิบาลและหลักจริยธรรมทางธุรกิจ
- ตัดครอง ตัดเลื้อกประเภทนักท่องเที่ยวให้มีความเหมาะสมกับชุมชน
- จัดการการท่องเที่ยวอย่างมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วิถีวัฒนธรรมที่ดั้งเดิม ดำเนินถึงสิ่งแวดล้อมและการใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่าเคารพสิทธิของชุมชน
- ให้ข้อมูลชุมชน ข้อควรปฏิบัติ และกฎระเบียบของชุมชน แก่ นักท่องเที่ยว
- วางแผนกิจกรรมการท่องเที่ยวโดยกระบวนการมีส่วนร่วมร่วมกับชุมชนเพื่อสอดคล้องกับความต้องการและอัตลักษณ์ชุมชน
- ให้ความเคารพสิทธิของชุมชนท้องถิ่นอย่างเท่าเทียม
- ร่วมกับชุมชนท้องถิ่นกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวที่เหมาะสม
- เพิ่มพูนความรู้ พัฒนาและบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน การบริการ การเรียนรู้ระหว่างวัฒนธรรม ความปลอดภัย และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรมอย่างสม่ำเสมอ
- ไม่สนับสนุน ไม่เกี่ยวข้องกับนักท่องเที่ยวที่เกี่ยวกับการค้ามนุษย์ กิจกรรมทางเพศ ยาเสพติด แรงงานเด็ก การดูแลสัตว์ที่ไม่เหมาะสม
- ให้ข้อมูลที่นำเสนอเชื่อถือและเชื่อถือได้ในสื่อประชาสัมพันธ์
- ติดตามประเมินผลโปรแกรมการท่องเที่ยวเป็นประจำ

แนวปฏิบัติ (Code of Conduct) สำหรับชุมชนในการนำเสนอกิจกรรมการท่องเที่ยวให้กับผู้ประกอบการ
คณะกรรมการการท่องเที่ยวโดยชุมชน
ภายใต้คณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ
31 มกราคม 2561

ด้านการบริหารจัดการ

- ชุมชนควรมีการรวมกลุ่มการบริหารจัดการการท่องเที่ยว โดยมีโครงสร้างการทำงานที่แบ่งบทบาทหน้าที่ชัดเจน และดำเนินธุรกิจชุมชนด้วยหลักธรรมาภิบาล
- ชุมชนควรมีกระบวนการมีส่วนร่วมในการคิดวิเคราะห์ถึงวัตถุประสงค์ในการทำการท่องเที่ยวโดยชุมชน
- ชุมชนควรให้ความสำคัญกับแนวคิดการท่องเที่ยวโดยชุมชน โดยมุ่งเน้นการบริหารจัดการโดยคนในชุมชนเพื่อประโยชน์ของชุมชน
- ชุมชนควรมีการเพิ่มพูนความรู้ในการพัฒนาและบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างวัฒนธรรม การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม การบริการและความปลอดภัยอย่างสม่ำเสมอ
- ชุมชนควรมีกฎระเบียบของชุมชนที่ชัดเจน โดยรวมถึง กฎระเบียบการกระจายรายได้ การกำหนดขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยว และกฎระเบียบการลดผลกระทบจากการท่องเที่ยว
- ชุมชนควรมีข้อควรปฏิบัติสำหรับนักท่องเที่ยวที่ชัดเจน
- ชุมชนควรมีการกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวที่เหมาะสมในแต่ละกิจกรรม โดยมีการปฏิบัติตามอย่างเหมาะสม
- ชุมชนควรให้ความสำคัญกับการพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวที่สะท้อนอัตลักษณ์ที่โดดเด่นของชุมชน
- ชุมชนไม่ควรสนับสนุนและไม่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ กิจกรรมทางเพศ ยาเสพติด แรงงานเด็ก และการดูแลสัตว์ที่ไม่เหมาะสม
- ชุมชนควรมีการบริหารจัดการบัญชีและการเงินที่โปร่งใส ตรวจสอบได้
- ชุมชนควรมีข้อมูลการประชาสัมพันธ์ที่ถูกต้องและสอดคล้อง
- ชุมชนควรพิจารณาเข้าร่วมเป็นสมาชิกในองค์กร หน่วยงาน หรือสมาคมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวโดยชุมชน
- ชุมชนควรมีการติดตามประเมินผลการท่องเที่ยวว่าสอดคล้องกับข้อกำหนดและกฎระเบียบของชุมชนอย่างสม่ำเสมอ

ด้านเศรษฐกิจ

- ชุมชนควรมีหลักการในการตั้งราคากิจกรรมการท่องเที่ยวที่เหมาะสมและพร้อมเจรจากับผู้ประกอบการให้เป็นที่ยอมรับทั้ง 2 ฝ่าย
- ชุมชนควรมีการใช้วัตถุดิบท้องถิ่นในการนำเสนอสินค้าและบริการการท่องเที่ยว เช่น ของที่ระลึก อาหารท้องถิ่น เป็นต้น

- ชุมชนควรมีการเชื่อมโยงกลุ่มต่างๆ ในชุมชนเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยว เช่น พาหนะเดินทางในท้องถิ่นของชุมชน แม่บ้าน นักสื่อความหมายชุมชน เป็นต้น เพื่อมุ่งเน้นการกระจายรายได้ให้เข้าถึงในชุมชน
- ชุมชนควรมีการวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมายนักท่องเที่ยวเพื่อวางแผนการตลาดที่เหมาะสม
- ชุมชนควรมุ่งเน้นตั้งเป้าหมายการเพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยวมากกว่าปริมาณนักท่องเที่ยว
- ชุมชนควรมีการจัดสรรผลกำไรบางส่วนเพื่อนำไปพัฒนาชุมชนในรูปแบบต่างๆ

ด้านสังคม

- ชุมชนควรมีกิจกรรมท่องเที่ยวที่ส่งเสริมการอนุรักษ์และฟื้นฟูศิลปะ วัฒนธรรม และวิถีชีวิตท้องถิ่น
- ชุมชนควรมีกิจกรรมที่ออกแบบให้นักท่องเที่ยวสามารถลงมือทำ และมีประสบการณ์จริงเพื่อให้เกิดการเรียนรู้กับนักท่องเที่ยวได้
- ชุมชนควรมีความสามัคคี และร่วมมือกันในการพัฒนาการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพและตอบสนองความต้องการของชุมชน

ด้านสิ่งแวดล้อม

- ชุมชนควรมีการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี เช่น ส่งเสริมแนวคิดและการปฏิบัติตามหลักการ 3 R ได้แก่ การนำกลับมาใช้ใหม่ (Reuse) การลด (Reduce) และการนำกลับมาใช้ซ้ำ (Recycle) อีกทั้งมีการใช้วัสดุที่ย่อยสลายง่าย ใช้วัสดุจากธรรมชาติ และลดการใช้พลาสติกและโฟม
- ชุมชนควรส่งเสริมกิจกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เช่น กิจกรรมท่องเที่ยวคาร์บอนต่ำ โดยการส่งเสริมกิจกรรมเดินเที่ยว ใช้จักรยานเดินทาง ใช้ระบบขนส่งสาธารณะ ส่งเสริมการใช้พลังงานจากแสงอาทิตย์ เป็นต้น
- ชุมชนไม่สนับสนุนการซื้อขายสินค้าหรือบริการที่ขัดต่อกฎหมายหรือเป็นภัยต่อระบบนิเวศ
- ชุมชนควรร่วมปลูกจิตสำนึก และส่งเสริมแนวคิดด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

ด้านการบริการและความปลอดภัย

- ชุมชนควรเป็นเจ้าของบ้านที่ดีโดยมีจิตบริการอย่างเท่าเทียม และสร้างบรรยากาศที่เป็นมิตรเพื่อสร้างความประทับใจ
- ชุมชนควรมีการบริการที่สร้างความพึงพอใจแก่นักท่องเที่ยว โดยเน้นสร้างความเข้าใจและความซาบซึ้งในทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่น
- ชุมชนควรมีการรับฟังความคิดเห็นจากนักท่องเที่ยวและผู้ประกอบการเพื่อปรับปรุงพัฒนาการให้บริการการท่องเที่ยวโดยชุมชนอย่างสม่ำเสมอ

- ชุมชนควรมุ่งเน้นการรักษาคุณภาพการบริการการท่องเที่ยวโดยชุมชน
- ชุมชนควรมีการพัฒนาทักษะการบริการและการสื่อสารเพื่อสร้างการเรียนรู้และสร้างประสบการณ์ที่ดีให้กับนักท่องเที่ยว
- ชุมชนควรมีความพร้อมและยินดีดำเนินงานร่วมกับผู้ประกอบการที่เหมาะสม
- ชุมชนควรมุ่งเน้นยกระดับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน รวมทั้งสุขอนามัยในการบริการและกิจกรรมการท่องเที่ยว
- ชุมชนควรปฏิบัติตามและซักซ้อมการบริหารจัดการกรณีฉุกเฉินต่างๆ เพื่อความปลอดภัยสูงสุดสำหรับนักท่องเที่ยว

ข้อมูลอ้างอิง

1. เกณฑ์การพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชนของประเทศไทย (คณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ)
2. แนวปฏิบัติ (Code of Conduct) สมาคมไทยท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และผจญภัย (TEATA)
3. แนวปฏิบัติ (Code of Conduct) สมาคมไทยท่องเที่ยวอย่างรับผิดชอบ (TRTA)
4. ข้อเสนอแนะในแนวปฏิบัติ (Code of Conduct) สำหรับชุมชนในการนำเสนอกิจกรรมการท่องเที่ยวให้กับผู้ประกอบการ จากชมรมเครือข่ายส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนในพื้นที่พิเศษ (ชคพ.) และเครือข่ายท่องเที่ยวโดยชุมชนอันดามัน
5. ผลการสัมภาษณ์ความต้องการของผู้ประกอบการในงาน ท่องเที่ยวไทย เกโกถึงชุมชน วันที่ 14 – 17 ธันวาคม 2560 ณ ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ (องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน)
6. Community Based Tourism Partnerships Handbook for Tour Operators (Thailand Community Based Tourism Network Coordination Center and Thailand Community Based Tourism Institute, Potjana Suansri and Peter Richards)
7. ASEAN Community-Based Tourism Standard (The ASEAN Secretariat)
8. Canada's Code of Ethics & Guidelines for Sustainable Tourism (Park Canada & Tourism Industry Association of Canada)
9. World Charter for Sustainable Tourism (World Summit on Sustainable Tourism +20)

แนวปฏิบัติ (Code of Conduct) สำหรับผู้ประกอบการในการประกอบธุรกิจนำเที่ยวกับชุมชน

คณะอนุกรรมการการท่องเที่ยวโดยชุมชน

ภายใต้คณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ

31 มกราคม 2561

ด้านการบริหารจัดการ

- ผู้ประกอบการต้องจดทะเบียนธุรกิจนำเที่ยวที่ถูกต้องตามกฎหมาย และดำเนินกิจการด้วยหลักธรรมาภิบาลและหลักจริยธรรมทางธุรกิจ
- ผู้ประกอบการควรมีการคัดกรองและคัดเลือกประเภทของนักท่องเที่ยวให้มีความเหมาะสมกับพื้นที่และบริบทของพื้นที่แต่ละชุมชน
- ผู้ประกอบการควรประสานงานแจ้งชุมชนล่วงหน้าก่อนการนำนักท่องเที่ยวเข้ามาในชุมชน
- ผู้ประกอบการควรให้ข้อมูลชุมชน ข้อควรปฏิบัติ และกฎระเบียบของชุมชนแก่นักท่องเที่ยว เพื่อมุ่งเน้นสร้างความเข้าใจให้นักท่องเที่ยวเป็นนักท่องเที่ยวคุณภาพ
- ผู้ประกอบการมีการวางแผนกิจกรรมการท่องเที่ยวโดยกระบวนการมีส่วนร่วมกับชุมชน เพื่อให้กิจกรรมการท่องเที่ยวสอดคล้องกับความต้องการ ทรัพยากร และอัตลักษณ์ของชุมชน
- ผู้ประกอบการควรจัดการการท่องเที่ยวอย่างมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วิถีวัฒนธรรมที่ดั้งเดิม คำนึงถึงสิ่งแวดล้อมและการใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า ให้ความเคารพสิทธิของชุมชนท้องถิ่นอย่างเท่าเทียม
- ผู้ประกอบการควรมีการร่วมกับชุมชนท้องถิ่นกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวที่เหมาะสมในแต่ละกิจกรรม โดยมีการปฏิบัติตามอย่างเหมาะสม
- ผู้ประกอบการควรมีการเพิ่มพูนความรู้ในการพัฒนาและบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน การบริการ การเรียนรู้ระหว่างวัฒนธรรม ความปลอดภัย และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรมอย่างสม่ำเสมอ
- ผู้ประกอบการไม่ควรสนับสนุนและไม่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ กิจกรรมทางเพศ ยาเสพติด แรงงานเด็ก และการดูแลสัตว์ที่ไม่เหมาะสม
- ผู้ประกอบการควรให้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือและซื่อสัตย์ในสื่อประชาสัมพันธ์ และกระตุ้นความตระหนักรู้ด้านสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม
- ผู้ประกอบการควรมีการติดตามประเมินผลโปรแกรมการท่องเที่ยวว่าสอดคล้องกับข้อกำหนดและกฎระเบียบของแหล่งท่องเที่ยวอย่างสม่ำเสมอ

ด้านเศรษฐกิจ

- ผู้ประกอบการควรมีกลไกในการตั้งราคากิจกรรมการท่องเที่ยวที่เป็นที่ยอมรับร่วมกับชุมชน
- ผู้ประกอบการควรสนับสนุนผลิตภัณฑ์ชุมชน อาหาร ที่พัก สินค้าของที่ระลึก และพาหนะเดินทางในท้องถิ่นของชุมชน
- ผู้ประกอบการควรสนับสนุนการพัฒนาทักษะและการจ้างแรงงานท้องถิ่น เช่น แม่บ้าน นักสื่อความหมายชุมชน เป็นต้น

- ผู้ประกอบการควรคืนกำไรสู่ชุมชน โดยแบ่งปันผลกำไรบางส่วนเพื่อนำไปพัฒนาชุมชนในรูปแบบต่างๆ
- ผู้ประกอบการควรพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวของไทย รวมถึงการท่องเที่ยวโดยชุมชนให้เป็นไปตามแนวคิดของการจัดการท่องเที่ยวอย่างรับผิดชอบ และสอดคล้องกับทิศทางทางการท่องเที่ยวและมาตรฐานการท่องเที่ยวในระดับสากล

ด้านสังคม

- ผู้ประกอบการควรมีกระบวนการสร้างการมีส่วนร่วมในการทำงาน โดยมุ่งเน้นการทำงานกับกลุ่มชุมชน
- ผู้ประกอบการควรเคารพในความเป็นท้องถิ่น และส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เคารพในวัฒนธรรมวิถีชีวิตและความเชื่อท้องถิ่น โดยหลีกเลี่ยงกิจกรรมที่ขัดต่อกฎระเบียบของชุมชน
- ผู้ประกอบการควรให้การสนับสนุนกิจกรรมท่องเที่ยวที่ส่งเสริมการอนุรักษ์และฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรม และวิถีชีวิตท้องถิ่น รวมถึงให้ความสำคัญกับการสร้างประสบการณ์การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างนักท่องเที่ยวและชุมชน
- ผู้ประกอบการควรส่งเสริมแนวคิดและสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวอย่างรับผิดชอบต่อให้แก่ผู้ประกอบการในภาคอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศ และนักท่องเที่ยวทั้งในประเทศและต่างประเทศ

ด้านสิ่งแวดล้อม

- ผู้ประกอบการควรส่งเสริมแนวคิดและกิจกรรม 3 R ในการจัดการของเสียจากการท่องเที่ยว ได้แก่ การนำกลับมาใช้ใหม่ (Reuse) การลด (Reduce) และการนำกลับมาใช้ซ้ำ (Recycle)
- ผู้ประกอบการควรส่งเสริมกิจกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยใช้วัสดุที่ย่อยสลายง่าย ใช้วัสดุจากธรรมชาติ และลดการใช้พลาสติกและโฟม
- ผู้ประกอบการควรส่งเสริมกิจกรรมท่องเที่ยวคาร์บอนต่ำ เช่น กิจกรรมเดินเที่ยว ใช้จักรยานเดินทาง ใช้ระบบขนส่งสาธารณะ ส่งเสริมการใช้พลังงานจากแสงอาทิตย์ เป็นต้น
- ผู้ประกอบการไม่ควรสนับสนุนการซื้อขายสินค้าหรือบริการที่ขัดต่อกฎหมายหรือเป็นภัยต่อระบบนิเวศ
- ผู้ประกอบการควรร่วมปลูกจิตสำนึก และส่งเสริมแนวคิดด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนให้กับผู้ที่เกี่ยวข้อง

ด้านการบริการและความปลอดภัย

- ผู้ประกอบการควรดำเนินกิจการการท่องเที่ยวโดยให้ความสำคัญกับความสุขของชุมชนท้องถิ่น
- ผู้ประกอบการควรนำเสนอบริการที่สร้างความพึงพอใจต่อนักท่องเที่ยว โดยสร้างความเข้าใจและความซาบซึ้งในทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่น

- ผู้ประกอบการควรรับฟังความคิดเห็นของทั้งชุมชนและนักท่องเที่ยวเพื่อปรับปรุงพัฒนาการให้บริการการท่องเที่ยวโดยชุมชนอย่างสม่ำเสมอ
- ผู้ประกอบการควรร่วมพัฒนาความรู้และทักษะด้านการบริการท่องเที่ยวและการสื่อสารให้กับชุมชนเพื่อสร้างการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์ที่ดีให้กับนักท่องเที่ยว
- ผู้ประกอบการควรมุ่งเน้นยกระดับความปลอดภัยในการบริการและกิจกรรมการท่องเที่ยว โดยสนับสนุนการให้ความรู้ชุมชนท้องถิ่นในการบริหารจัดการความปลอดภัย
- ผู้ประกอบการควรปฏิบัติตามและซักซ้อมการบริหารจัดการกรณีฉุกเฉินต่างๆ เพื่อความปลอดภัยสูงสุดสำหรับนักท่องเที่ยว
- ผู้ประกอบการควรสนับสนุนให้นักท่องเที่ยวและชุมชนมีการประกันสุขภาพและอุบัติเหตุที่เหมาะสม

ข้อมูลอ้างอิง

1. แนวปฏิบัติ (Code of Conduct) สมาคมไทยท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และผจญภัย (TEATA)
2. แนวปฏิบัติ (Code of Conduct) สมาคมไทยท่องเที่ยวอย่างรับผิดชอบ (TRTA)
3. ข้อเสนอแนะในแนวปฏิบัติ (Code of Conduct) สำหรับชุมชนในการนำเสนอกิจกรรมการท่องเที่ยวให้กับผู้ประกอบการ จากชมรมเครือข่ายส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนในพื้นที่พิเศษ (ขคพ.) และเครือข่ายท่องเที่ยวโดยชุมชนอันดามัน
4. ผลการสัมภาษณ์ความต้องการของชุมชนในงาน ท่องเที่ยวไทย เก้าอี้ชุมชน วันที่ 14 - 17 ธันวาคม 2560 ณ ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ (องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน)
5. Community Based Tourism Partnerships Handbook for Tour Operators (Thailand Community Based Tourism Network Coordination Center and Thailand Community Based Tourism Institute, Potjana Suansri and Peter Richards)
6. ASEAN Community-Based Tourism Standard (The ASEAN Secretariat)
7. Canada's Code of Ethics & Guidelines for Sustainable Tourism (Park Canada & Tourism Industry Association of Canada)
8. World Charter for Sustainable Tourism (World Summit on Sustainable Tourism +20)
9. Global Code of Ethics for Tourism (UNWTO)

แนวปฏิบัติ (Code of Conduct) สำหรับนักท่องเที่ยวที่ใช้บริการการท่องเที่ยวโดยชุมชน

คณะกรรมการการท่องเที่ยวโดยชุมชน
ภายใต้คณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ

31 มกราคม 2561

---

1. นักท่องเที่ยวควรเตรียมความพร้อมก่อนการเดินทาง โดยศึกษาข้อมูลการท่องเที่ยวโดยชุมชน และรับทราบข้อควรปฏิบัติของชุมชน
2. นักท่องเที่ยวควรเลือกใช้บริการผู้ประกอบการที่มีแนวปฏิบัติ (Code of Conduct) ที่มีความรับผิดชอบต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อม
3. นักท่องเที่ยวควรประสานงานแจ้งชุมชนล่วงหน้าก่อนใช้บริการ
4. นักท่องเที่ยวควรทำความเข้าใจ ให้ความเคารพ และปฏิบัติตามข้อควรปฏิบัติของชุมชน
5. นักท่องเที่ยวควรอุดหนุนสินค้าและบริการที่เป็นของชุมชนท้องถิ่น เช่น ของที่ระลึก อาหาร พาหนะเดินทาง ในท้องถิ่นของชุมชน ลูกหาบ นักสื่อความหมายชุมชน เป็นต้น
6. นักท่องเที่ยวควรร่วมเรียนรู้วิถีชุมชนท้องถิ่น เพื่อเป็นการร่วมสร้างความภูมิใจและอนุรักษ์วิถีชุมชน
7. นักท่องเที่ยวควรสนับสนุนกิจกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของชุมชน
8. นักท่องเที่ยวควรให้ความเคารพในสิทธิมนุษยชน ไม่เอาเปรียบเด็ก สตรี คนชราและคนพิการ
9. นักท่องเที่ยวไม่ควรสนับสนุนการซื้อขายสินค้าหรือบริการที่ขัดต่อกฎหมายหรือเป็นภัยต่อระบบนิเวศ

ข้อมูลอ้างอิง

1. แนวปฏิบัติ (Code of Conduct) สมาคมไทยท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และผจญภัย (TEATA)
  2. แนวปฏิบัติ (Code of Conduct) สมาคมไทยท่องเที่ยวอย่างรับผิดชอบต่อ (TRTA)
  3. Canada's Code of Ethics & Guidelines for Sustainable Tourism (Park Canada & Tourism Industry Association of Canada)
  4. World Charter for Sustainable Tourism (World Summit on Sustainable Tourism +20)
  5. Global Code of Ethics for Tourism (UNWTO)
-